

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SACRAMENTO|| POENITENTIAE.|| QVATVOR LIBRIS COM-||REHNSA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XI. Refelluntur solutiones Kemnitij ad loca Patrum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54092)

CAPVT XI.

Refelluntur solutiones Kemnitij ad loca Patrum.

MARTINVS Kemnitius initio Censuræ suæ ad caput 5. Concilij Tridentini, pag. 976. instituens disputationem de Confessione, proponit nouem quasi genera Confessionis, quæ apud Patres inueniri dicit: quæ nihil aliud sunt, nisi nouem solutiones, excogitatæ ad eluenda testimonia sanctorum Patrum, quæ à Catholicis Doctoribus ad Confessionem stabiliendam proferuntur. Illis enim nouem generibus Confessionis satis prolixè explicatis, ita subiungit, pag. 1019. *Ad hac nouem capita, omnes Veterum sententia cōmodè referrī possunt: longè aliud Verò est, de quo præcipuè Pontificia Confessio dimicat.* Quare ne Lutherani sibi ac suis persuadeant, ad omnia loca Patrū, quæ in superioribus capitibus adduximus, iam à Kemnitio esse responsum; excutiam paucis totam hanc disputationem Kemnitij, licet etiam supra refutauerim ea, quæ ad certa loca Patrum ipse responderat.

PRIMUM igitur docet Kemnitius, Confessionem quandam esse quæ soli Deo fit, & queritur hanc negligi in Ecclesia Catholica; & Scripturarum ac Patrum testimonia, quæ ad hanc Confessionem propriè pertinent, detorqueri dicit ad Confessionem auricularem, quæ homini fit.

In hac prima solutione, PRIMO mentitur Kemnitius, Confessionem quæ Deo fit, negligi in Ecclesia Catholica. Nam IN PRIMIS Confessio generalis, quæ incipit: *Confiteor Deo omnipotenti*, quotidie recitatur à sacerdote & populo, ad initium sanctissimi Sacrificij: eadem in horis Canonicis à toto Clero bis in die pronuntiatur: eandem frequentare omnes laici, tum viri tum foeminae, à Pastoribus admoventur. DEINDE Confessio, quæ soli Deo fit, in Contritione includitur, qui enim recogitant annos suos in amaritudine animæ suæ, & peccata omnia, quorum conscientiam habent, ex animo detestantur, eaq; sibi dimitti à Deo petūt, sine dubio confitentur Deo. Quare cū doctrina de vera Contritione, cum accurata discussione conscientia, magis

Tttt 5 apud

apud Catholicos, quàm apud Lutheranos vigeat, vt libro superiore ostendimus, non potest non mentiri, qui Confessionem quæ Deo fit, à Catholicis negligi, à Lutheranis frequentari dicit. DENIQUE, Confessio quæ Deo fit, includitur in Confessione quæ fit sacerdoti, tum quia sacerdoti fit vt locum Dei tenet, tum quia, qui sacerdotibus confitentur, expressè dicunt: *Confiteor Deo: & tibi*. Catholici igitur, qui Confessionem sacramentalem, quæ fit homini, docent, simul etiam docent eam, quæ Deo fit: atque hoc vsque ad verum est, vt non desint Patres, qui cùm de Confessione sacramentali loquuntur, eam non tam homini, quàm Deo fieri dicant.

SECUNDO, multa loca Scripturarum, & Patrum frustra Kemnitius adducit, quasi nos ea de Confessione sacramentali intelligamus, cùm ad Confessionem quæ soli Deo fit, pertineant. Nullus enim Catholicorum testimoniis illis vitatur, sed ipse solita fraude imponere voluit simplicibus. Ad quam etiam fraudem pertinet, quòd loca quædam omisit, ex quibus facillimè detegi eius insidiæ potuissent: vt, exempli gratia, citauit homiliam priorem Origenis in Psalm. 37. vbi commendatur Confessio quæ fit Deo; & omisit homiliam posteriorem, in qua disertis verbis commendatur Confessio quæ fit homini.

TERTIO, quædam loca huc trahit, quæ satis apertè loquuntur de Confessione quæ fit hominibus, & nõ soli Deo: proinde cùm queritur de Catholicis, quòd loca Scripturæ & Patrum à Confessione, quæ Deo soli fit, ad Confessionem sacramentalem detorqueant: ipse id crimen cõmittit, quòd aliis falsò tribuit.

Talis est locus ille apud SALOMONEM, Prouerb. 28. *Qui abscondit scelera sua, non dirigitur, qui autem confessus fuerit, & reliquerit ea, misericordiam consequetur.* Neque enim vllus est, qui scelera sua Deo se abscondere posse credat, nisi fortè insaniat: sed hominibus, vel ob pudorem, vel alia de causa, multi peccata sua abscondita esse cupiunt. Qui autem eiusmodi sunt, dirigi non possunt: quis enim dirigat eum, cuius prauitatem ignorat: ac potissimùm sententia ista moralis illos obiurgat, qui admoniti scelerum suorum, nolunt ea agnoscere, sed abscondunt, & negant.

Tale

Tale est etiam testimonium illud CHRYSOSTOMI, ex homil. 3. in Matthæum: *Confessio peccatorum, testimonium est conscientia timentis Deum. Qui enim timet iudicium Dei, peccata sua non erubescit confiteri: qui autem erubescit, non timet.* Nam erubescencia de qua Chrysoſtomus loquitur, apud homines locum habet, non apud Deum: illis enim confiteri erubescimus: quibus arbitramur ignota esse mala nostra; id quod unusquisque in se experitur. ADDE, quod si Chrysoſtomus loqueretur de erubescencia coram Deo, non diceret: *Qui timet iudicium Dei, peccata sua non erubescit confiteri: qui autem erubescit, non timet.* sed è contratio diceret; *Qui timet iudicium Dei, erubescit confiteri; qui autem non erubescit, non timet:* siquidem timor facit, ut magnificiamus eum, quem timemus, & proinde etiam facit, ut erubescamus coram illo turpes videri. Sed quia maior timor vincit minorem, idèd rectissimè Chrysoſtomus dicit, eos, qui timent iudicium Dei, non erubescere peccata sua hominibus confiteri, quia videlicet timor Dei vincit timorem hominum: & contrà, eos qui confiteri hominibus erubescunt, non timere iudicium Dei, quia si illud timerent, non sinerent se ab humano timore ita superari, ut medicinam vulnerum animæ suæ, Confessionem scilicet, recusarent.

QUARTO, solutio Kemnitiana nihil efficit, quia etiam si loca Origenis & Chrysoſtomi, quæ ipse adducit, accipienda essent omnia de Confessione quæ Deo fit, tamen multa sunt alia, tum horum duorum, tum aliorum Patrum, quæ ipse omisit, quæ nulla ratione detorqueri possunt ad Confessionem quæ fit soli Deo; ut ex locis à nobis citatis, quiuis cognoscere potest. Porro, loca quædam Chrysoſtomi paulò obscuriora, cùm ad Caluini argumenta ventum fuerit, explicabo.

SECUNDVM genus Confessionis, ex quo secundam solutionem Kemnitius petit, est, cùm aliquis proximum læsit, & Pœnitentia ductus, confitetur eidem proximo se peccasse, atque ut sibi ignoscatur, rogar. SED hæc solutio nihil omninò ad rem nostram facit, cùm ad nullum testimonium sanctorum Patrum ex his, quæ nos adduximus, accommodari possit, ut perspicuum est, tum ex ipsis testimoniis, tum
etiam

etiam quia neque Kemnitijs ad hoc genus Confessionis ullum eorum testimoniorum referre conatus est: solum enim protulit duo testimonia, vnum sancti Augustini, alterum Theophylacti, quorum neutrum ex his est, quæ nos adduximus.

TERTIVM genus Confessionis est, cum aliquis confitetur non solum Deo, vel proximo quem læserat, sed etiam Ministris Euangelij, veruntamen generatim tantum se peccatorem agnoscit, aut in specie vnum aliquod peccatum magis grauens Ministro detegit; non autem in specie omnia peccata enumerat. Atque ad hoc genus Confessionis pertinere vult multa testimonia Scripturæ, & Patrum. **Sed** interim non allegat ex Patribus, nisi Basilium, in quæstionibus breuioribus, quæst. 288. de quo testimonio disseruimus cap. 8. vbi etiam solutionem Kemnitij refutauimus. Ex Scripturis allegat multa testimonia: sed quæ nihil ad rem faciunt, cum omnia (vno excepto) de Confessione illa tractent, quæ erat in vsu, antequam Confessio sacramentalis institueretur, de qua sola nos loquimur. Testimonium vnicum ex Act. 10. ad rem facit, sed de eo disseruimus supra cap. 4. vbi etiam disputationem Kemnitij excussimus.

QUARTVM genus Confessionis est, cum aliquis publice, coram cœtu Ecclesiæ crimina confitetur: ad quod genus pertinent etiam V. VI. VII. & VIII. **De** quibus nihil hoc loco dicendum erit: nam loca Irenæi, Tertulliani, Origenis, & Cypriani, quæ Kemnitijs de Confessione publica exponit, supra à nobis sunt explicata, cap. 6. & 7. De historia autem Nectarij, & testimonijs Chrysostomi & Leonis, ex quibus demonstrare conatur Kemnitijs, Confessionem publicam mutaram fuisse in priuatam, & neutram esse necessariam Iure diuino, paulò post disseremus. Ista enim ad argumenta pertinent, quibus veritas ab Aduersarijs oppugnatur, non ad explicanda testimonia Patrum, quæ nos pro veritate adduximus: hinc verò non argumenta Aduersariorum dissoluenda, sed nostra, quæ à testimonijs Patrum petita sunt, à Kemnitij calumnijs asserenda suscepimus.

Est igitur **NONVM**, ac postremum genus Confessionis apud Kemnitijs, cum aliquis confitetur priuatim sacerdoti peccata sua, non quia sit necessarium Iure diuino confi-

teri omnia peccata in specie, ad remissionem peccati obtinendam, sed quia est utilis disciplina Confessio illa priuata, qua Sacerdoti peccata aliqua deteguntur. PRIMO, ad instructionem rudiorum. SECUNDO, ad remedia contra peccata futura. TERTIO, ad consilium capiendum in rebus dubiis. QUARTO, ad consolationem recipiendam ex priuata Absolutione. QUINTO, ad discernendum, an qui Absolutionem petit, sit verè pœnitens, necne? Atque huc refert Kemnitius multa loca Patrum, Chrysofomi, Origenis, Cypriani, Basilij, Hieronymi, Augustini, Ambrosij, & Cassiani.

CIRCA hanc solutionem, quæ potissima est, tria breuiter obseruanda sunt. PRIMVM est, Kemnitium planè inuitum ad hanc solutionem descendisse. Nam cum sæpe antea dixisset, Confessionem priuatam natam esse ex Confessione publica, & notasset etiam tempus, quo Confessio publica in priuatam fuerit commutata, annum videlicet CDL. ab aduentu Domini, & denique addidisset, Confessionem auricularem posterioribus temporibus, vt ipse loquitur, generatam: nihil consequentius dicere potuisset, quam veteres Patres, qui ante annum Domini CDL. scripserunt, priuatæ Confessionis nunquam meminisse. Sed non permisit eum euidencia rei tam aperte mentiri: & idè licet inuitus, admittit, multas exstare sententias veterum Patrum de Confessione priuata: *Et illa quidem*, inquit pag. 1015. *quæ hætenus ex Patribus annotauimus, ad ea potissimum crimina spectant, propter quæ excommunicari aliquis merebatur, sicut Augustinus inquit, siue illa essent palam, siue clam, siue tantum voluntatis proposito commissa. Non dissimulandum tamen est, exstare præterea apud veteres, multas sententias, quibus exhortantur populum, et alia etiam peccata sacerdoti per confessionem exponant. Et infra: Alias Verò habuerunt rationes sancti Patres, propter quas, & seruârunt, & commendârunt priuatam Confessionem.*

SECUNDO, obseruandum est, in hac postrema Kemnitij solutione, duo quædam proponi. VNVM negando: ALTERVM asserendo. Negat enim Kemnitius, sanctos Patres commendare Confessionem priuatam omnium peccatorum, vt necessariam iure diuino. Asserit autem, eos commendare priua-

privatam Confessionem aliquorum peccatorum, tanquam utilem disciplinam ad rudium instructionem; ad remedium contra futura peccata; ad consilium; ad consolationem; ad signum veræ Pœnitentiæ: *Considerandum est*, inquit pag. 1015. *quaratione, quo sensu, & in quem finem privatam illam Confessionem commendarint: nullo modo enim senserunt Iure diuino ad remissionem peccatorum necessariam esse, omnia peccata in specie, & sigillatim sacerdoti iuxta omnes circumstantias enumerare. Et infra: Alias verò habuerunt rationes, propter quas, & seruârunt, & commedârunt privatam Confessionem, quia scilicet sit utilis disciplina, primò ad rudiorum informationem, &c.*

Ex his autem duobus, id quod asseredo proponitur, libenter admittimus; habet enim Sacramentalis Confessio quinque illas utilitates, & alias præterea non paucas: sed quod negando assumitur, id omninò falsum esse dicimus, & à Kemnitio non modò non esse probatum, sed ne probari quidem potuisse. Patres enim, quos hoc loco adducit Kemnitius (vno excepto Cassiano, de quo in solutione argumentorum dicemus) nihil aliud docent, nisi, confitendum esse peccata sacerdoti ad eum modum, quo morbi ab ægrotis aperiuntur medico. Ex hac autem similitudine nõ sequitur, Confessionem non debere esse omnium peccatorum, aut non esse necessariam Iure diuino: sed contrarium potius sequitur, nam & morbi necessariò debent omnes aperiiri medico, & Iure diuino tenemur non minùs animæ, quàm corporis medicinam quærere, vt nos supra deduximus, cum ista ipsa Patrum testimonia adduceremus. Quare tametsi Patres, quos citat Kemnitius, non dicant disertis verbis, Confessionem omnium peccatorum necessariam esse Iure diuino (quod vnum ipse virget,) tamen neque disertis verbis dicunt, Confessionem omnium peccatorum non esse necessariam Iure diuino: quod quidem hoc loco nobis sufficeret, ad refellendam Kemnitij vanitatem: & ex similitudine, quam adducunt, colligimus id eos sensisse, quod nos sentimus, quodque alij omnes Patres senserunt, & docuerunt.

TERTIO ac postremò obseruandum est, Kemnitium ne in hac quidem nona solutione omninò acquiescisse. Nam posteaquam omnia dixerat, quæ ad explicanda testimonia Patrum

Patrum dicenda esse iudicauerat; addidit pag. 1020. inueniri apud Patres sententias etiam duriores, quæ ad necessitatem Confessionis inclinant: sed iis opponendas esse alias dissimiles Patrum sententias. Itaque tandem confiteri coactus est, non posse ad omnia loca veterum Patrum, quæ Catholici pro se adducunt, commodè responderi.

CAPVT XII.

Confessionem esse Iuris diuini, confirmatur aliquot argumentis.

DOST auctoritatem Scripturarum, traditionem Conciliorum, & testimonia Patrum, suum etiam locum in cõfirmandis dogmatibus obtinent rationes.

PRIMA igitur ratio duci potest ab antiquitate Confessionis. Nam quæ sunt Iuris humani, ea reperiuntur initium habuisse ex Concilij alicuius Oecumenici, aut summi Pontificis decreto: Confessionem autem peccatorum in Ecclesia fuisse ante omnia Conciliorum, Pontificumue decreta, ex testimoniis supra citatis intelligi potest; siquidè Irenæus, Tertullianus, Cyprianus, atque Origenes, non solum primæ generalis Concilij, Nicæni videlicet, tempora antecesserunt, sed etiam omnium aliorum Conciliorum, quamuis Prouincialium, omniumque Pontificum Romanorum, qui de sacramentali Confessione sanctionem aliquã ediderunt. Neque alia probatione hinc indigemus, cum iam supra tum Conciliorum, tum Patrum testimonia protulerimus, & singulorum etiam tempora notauerimus.

SECUNDA ratio sumitur à difficultate Confessionis: nam si qua res est in Ecclesia Catholica, quæ grauis ac difficilis videatur, sine dubitatione vlla, Confessio est. Quid enim molestius, quid onerosius, quàm vt cogantur etiam viri Principes, Regesque potentissimi, Sacerdotibus, qui & ipsi homines sunt, peccata sua omnia detegere, quamuis arcana, quamuis turpia, quamuis pudenda, quamuis horrorem etiam ipsi confitenti adferentia, & eorundem Sacerdotum iudicio stare, ac mulctam ab illis iniunctam subire? Tanta profec-

profec-